

Republika Hrvatska
Općinski sud u Varaždinu
Varaždin, Trg slobode 9

Poslovni broj: P-127/2026-8

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Varaždinu, po sutkinji Jadranki Orlović, u pravnoj stvari tužitelja VUKMAN VLADO, M.Trnine 13, Varaždin, OIB: 88928913234, zastupanog po punomoćnici Ivani Kostanjevec Rožmarić, odvjetnici iz Varaždina, protiv tuženika Privredna banka Zagreb d.d., Zagreb, Radnička cesta 50, OIB: 02535697732, zastupanog po punomoćnici Ani Mariji Udiljak, odvjetnici u Zagrebu, nakon provedene glavne javne rasprave zaključene 9. rujna 2026., u prisutnosti punomoćnika stranaka, 22. rujna 2026. kao dana donošenja i objave presude,

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se ništetnim:

- odredba čl. 11.1 Ugovora o nenamjenskom kreditu od 4.11.2003.godine broj 9010076939, solemniziranog po javnom bilježniku Jagodi Vajdić Sevšek iz Varaždina dana 5.11.2003.godine pod posl.brojem OV-16010/2003, sklopljenog između tužitelja Vlade Vukmana, M.Trnine 13, Varaždin, OIB: 88928913234 kao korisnika kredita i tuženika Privredna banka Zagreb d.d., Zagreb, Radnička cesta 50, OIB: 02535697732, kao kreditora, u dijelu koji glasi " Korisnik kredita obvezuje se prije korištenja kredita platiti Banci naknadu za obradu kreditnog zahtjeva u visini 3,00 % od iznosa kredita"

- odredba čl. 9. Ugovora o nenamjenskom kreditu od 4.11.2003.godine broj 9010076939, solemniziranog po javnom bilježniku Jagodi Vajdić Sevšek iz Varaždina dana 05.11.2003.godine pod posl.brojem OV-16010/2003, sklopljenog između tužitelja Vlade Vukmana, M.Trnine 13, Varaždin, OIB: 88928913234 kao korisnika kredita i tuženika Privredna banka Zagreb d.d., Zagreb, Radnička cesta 50, OIB: 02535697732, kao kreditora, u dijelu koji glasi „ U tom slučaju Korisnik kredita dužan je platiti naknadu za prijevremenu otplatu kredita u visini utvrđenoj aktima Banke važećim na dan prijevremene otplate"

II. Nalaže se tuženiku Privredna banka Zagreb d.d., Zagreb, Radnička cesta 50, OIB: 02535697732, da tužitelju Vladi Vukmanu, M.Trnine 13, Varaždin, OIB:

88928913234 isplati ukupan iznos od 360,38 EUR (tristo šezdeset eura i trideset osam centi) na ime uplaćenih naknada, i to:

- da na ime jednokratne ulazne naknade isplati iznos od 266,37 EUR (dvjesto šezdeset šest eura i trideset sedam centi) zajedno s zakonskom zateznom kamatom tekućom od dana 8.11.2003. pa do konačne isplate i to: do 31.12.2007. od 1.1.2008. godine do 31.7.2015. po stopi u visini koja se određuje za svako polugodište uvećanjem eskontne stope HNB koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za 5 postotnih poena, od 1.8.2015. godine do 31.12.2022. po stopi u visini koja se određuje uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godinu dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1.1.2023. godine do 29.12.2023. godine po stopi u visini koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30.12.2023. godine pa do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referenta stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, u roku od 15 dana.

- da na ime naknade za prijevremenu otplatu kredita isplati iznos od 93,61 EUR (devedeset tri eura i šezdeset jedan cent) zajedno s propisanom zakonskom zateznom kamatom tekućom od dana 19.8.2006. pa do konačne isplate i to: do 31.12.2007. od 1.1.2008. godine do 31.7.2015. po stopi u visini koja se određuje za svako polugodište uvećanjem eskontne stope HNB koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za 5 postotnih poena, od 1.8.2015. godine do 31.12.2022. po stopi u visini koja se određuje uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godinu dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1.1.2023. godine do 29.12.2023. po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30.12.2023. pa do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referenta stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, u roku od 15 dana.

III. Nalaže se tuženiku Privredna banka Zagreb d.d., Zagreb, Radnička cesta 50, OIB: 02535697732 da tužitelju Vladi Vukmanu, M.Trnine 13, Varaždin, OIB: 88928913234 naknadi troškove ovog parničnog postupka u iznosu od 319,92 EUR (tristo devetnaest eura i devedeset dva centa) zajedno sa zakonskim zateznim kamatama od dana donošenja 22. rujna 2026. pa do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije

prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referenta stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana.

IV. Zahtjev tuženika za naknadu parničnog troška odbija se u cijelosti.

Obrazloženje

1. Tužitelj je podnio tužbu protiv tuženika radi utvrđenja ništetnim ugovornih odredbi o plaćanju naknada za obradu kredita i prijevremenu otplatu kredita te isplate novčanog iznosa koji je prema navodima tužbe više platio tuženiku na temelju zbog primjene tih ugovornih odredbi za koje tvrdi da su ništetne. U tužbi navodi da je u svojstvu korisnika kredita 4.11.2003. sklopio s tuženikom kao kreditorom potrošački Ugovor o nenamjenskom kreditu broj 9010076939, solemniziran po javnom bilježniku Jagodi Vajdić Sevšek iz Varaždina 5.11.2003. pod posl. brojem OV-16010/2003, a kojim mu je odobren iznos kredita od 67.000,00 HRK na rok od 7 godina, uz obvezu povrata u mjesečnim ratama i uz ugovorenu kamatnu stopu. Kredit je prijevremeno, u potpunosti otplaćen od strane tužitelja dana 18.8.2006. Međutim, uz redovne kamate i druge troškove, tužitelju je odredbom čl. 11.t.1 Ugovora nametnuta obveza plaćanja tvz. ulazne naknade za obradu kredita u iznosu 3,00 % od iznosa kredita, jednokratno, a koju je bio dužan platiti prije korištenja kredita, jednokratna ulazna naknada. Tužitelj je naknadu platio dana 7.11.2003. i to u iznosu od 2.010,00 kn / 266,77 EUR. Isto tako, primjenom odredbe čl. 9. st.2 Ugovora, vezano uz prijevremenu otplatu kredita, a koja glasi: " U tom slučaju Korisnik kredita dužan je platiti naknadu za prijevremenu otplatu kredita u visini utvrđenoj aktima Banke važećim na dan prijevermene otplate", tužitelj je i za prijevremenu otplatu kredita tuženiku moralo platiti naknadu u iznosu od 705,33 kn/ 93,61 EUR, a koju je platio dana 18.8.2006., naknada za prijevremenu otplatu kredita. Prilikom sklapanja predmetnog ugovora tužitelju nisu bila dana nikakva objašnjenja niti pojašnjenja o svrsi navedenih naknada, njihovom izračunu, osnovi za njezino određivanje, niti je bio upoznat s bilo kakvim važećim cjenikom kreditora. Odredba o plaćanju predmetnih naknada nije bila predmet individualnih pregovora, već je bila sastavni dio unaprijed pripremljenog obrasca ugovora, koji tužitelj nije imao mogućnosti mijenjati, dopunjavati ili osporiti, a ni dobiti detaljne informacije o sadržaju i svrsi naknade. Takva ugovorna odredba, koja stvara značajnu neravnotežu na štetu potrošača, nije transparentna, nije precizna i nije utemeljena na stvarno pruženoj usluzi, već se naplaćuje bez ikakvog stvarnog protučinjenja. Dakle, u konkretnom slučaju riječ je o unaprijed formuliranoj odredbi o tzv. ulaznoj naknadi i tvz. izlaznoj naknadi od strane tuženika kao banke, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, a ista je suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokovala neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača, s obzirom da tužitelju nije jasno i nedvosmisleno prezentiran odnos između iznosa naknada i zauzvrat pruženih usluga čiji bi se troškovi trebali pokriti tom naknadom, u smislu koji su to objektivno nastali konkretni troškovi koji bi se trebali pokriti iz iznosa sporne naknade, odnosno koji opravdavaju plaćanje iste, a niti je tuženik vodio računa o zakonitim interesima tužitelja jer je riječ o tipskim ugovorima. U pogledu sporne odredbe tužitelj dakle nije imao mogućnosti pregovora niti izbora odbijanja prihvaćanja te odredbe jer u tom slučaju tuženik očito ne bi ni sklopio ugovor, a što je suprotno načelu savjesnosti i poštenja prouzročilo značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača. Imajući u vidu sve pravno relevantne činjenice iz čl. 81.,

83. i 85. Zakona zaštiti potrošača, sporna ugovorna odredba je nepoštena i time u smislu čl. 87. ZZP-a ništetna i ne proizvodi pravne učinke. Stoga tužitelj traži utvrđenje ništetnosti navedene ugovorne odredbe i povrat iznosa koji je temeljem iste platio, zajedno s pripadajućim zateznim kamatama, počevši od dana uplate do dana isplate. Vrhovni sud Republike Hrvatske je u više presuda zauzeo pravno stajalište da su takve ugovorne odredbe- koje nameću potrošaču neobrazložene troškove bez mogućnosti pregovaranja ništetne kao protivne načelima savjesnosti i poštenja, transparentnosti i ravnopravnosti ugovornih strana.(primjerice, Rev-1035/2024, Rev 2861/2021, Rev 1517/2021, „Rev-2868/18-2 od 20. ožujka 2019., Rev-1781/2022-2 od 13. prosinca 2022, Rev-673/2023 i dr.) Prema članku 322. Zakona o obveznim odnosima ništetan je ugovor ili ugovorna odredba koja je protivna Ustavu RH, prisilnim propisima ili moralu društva. Sukladno članku 322. stavku 1. i 2. Zakona o obveznim odnosima, ništetnost ugovora ili ugovorne odredbe sud utvrđuje po službenoj dužnosti, a prema članku 323. stavku 1. Zakona o obveznim odnosima, zahtjev za utvrđenje ništetnosti ne podliježe zastari. Zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz čl. 323 st.1 ZOO-a kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovor (pravni stav građanskog odjela VSRH sa sjednice Odjela od dana 30.1.2020.). Opće je pravilo, propisano odredbom čl.1111. Zakona o obveznim odnosima, da kada dio imovine neke osobe na bilo koji način prijeđe u imovinu druge osobe, a taj prijelaz nema osnove u nekom pravnom poslu, odluci suda, odnosno druge nadležne vlasti ili zakonu, stjecatelj je dužan vratiti ga, odnosno ako to nije moguće, naknaditi vrijednost postignute koristi. Odredbom čl.1115 istog Zakona propisana je obveza kod vraćanja stečenog bez osnove zajedno s plodovima i zateznim kamatama, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja.

2. U odgovoru na tužbu tuženik navodi da se protivi tužbi i tužbenom zahtjevu u cijelosti budući da su isti neosnovani. Kondemnatorni dio tužbenog zahtjeva je u zastari, a posljedično ne postoji niti pravni interes za utvrđenjem ništetnosti. Nema osnove za fiksiranje dospeljeća i posljedično početka tijeka zastare uz dan pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ništetnost pojedine ugovorne odredbe. Navedeno proizlazi iz presude Suda EU u predmetu C/2024/3564 od 25.04.2024. (GP i BG protiv Santander SA), prema kojoj je taj Sud, između ostalog, ustvrdio da se članci 6(1) i 7(1) Direktive 93/13/EEZ ne protive tome da rok za zastaru tužbe za povrat troškova koje je potrošač podmirio na temelju ugovorne odredbe čija je nepoštenost utvrđena pravomoćnom sudskom odlukom koja je donesena nakon podmirenja tih troškova počinje teći od datuma kada je ta odluka postala pravomoćna, ne dovodeći u pitanje ovlast dokazivanja prodavatelja robe ili pružatelja usluge da je taj potrošač znao ili razumno mogao znati da je ugovorna odredba o kojoj je riječ nepoštena prije donošenja te odluke. Tuženik prigovara statusu tužitelja kao potrošača. Ugovaranje naknade za obradu kreditnog zahtjeva i naknade za prijevremenu otplatu kredita u trenutku sklapanja Ugovora o kreditu broj 9010076939 izrijekom je bilo dopušteno odnosno uređeno zakonskim odredbama i to prvenstveno odredbama koje uređuju poslove kreditiranja. Zakon o zaštiti potrošača koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora o kreditu propisivao je pretpostavke valjanosti ugovora o potrošačkom zajmu, pa je tako odredbama članaka 56., 59., 61. ZZP izrijekom propisano da se ugovorom o potrošačkom zajmu zajmodavac obvezuje potrošaču staviti na raspolaganje određeni iznos novca, a potrošač se obvezuje da mu plaća

određenu kamatu i dobiveni iznos vrati u vrijeme i na način utvrđen ugovorom. Nadalje, da takav ugovor mora sadržavati podatke potrebne za identifikaciju ugovora, a poglavito među ostalim i odredbu o ukupnom trošku zajma, a da su ukupni troškovi zajma svi troškovi, uključujući kamate i sva druga davanja koja je potrošač dužan platiti za odobreni zajam. Nadalje, i propisi koji su na snazi u trenutku sastava ovog podneska također izrijekom dopuštaju ugovaranje naknade u poslovima kreditiranja potrošača. Tako Pravilnik o naknadama na potrošačke kredite propisuje vrste naknada koje vjerovnik zaračunava za obavljanje usluga u poslovima kreditiranja potrošača. Nadalje, Zakon o stambenom potrošačkom kreditiranju uređuje pitanje naknada koje čine ukupne troškove kredita za potrošača, točnije dopušta ugovaranje naknada (izuzev naknade za obradu i/ili odobravanje-stupio na snagu nakon sklapanja ugovora o kreditu). I Direktiva 2008/48/EZ Europskoga Parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o ugovorima o potrošačkom kreditu propisuje da se ukupni troškovi kredita sastoje od ukupnih troškova kredita za potrošača, a što znači svi troškovi, uključujući kamate, provizije, pristojbe ili bilo koju drugu vrstu naknade koju potrošač mora platiti u vezi s ugovorom o kreditu i koji su poznati vjerovniku. Dakle ugovaranje naknada za pojedine troškove koje kreditnoj instituciji nastaju uslijed kreditiranja potrošača bilo je dopušteno i uređeno u trenutku sklapanja predmetnog ugovora o kreditu, a i nadalje jest dopušteno i uređeno nacionalnim i europskim zakonodavstvom (uz smanjenje opsega naknada koje se mogu ugovoriti). Dodatno se ističe da Zakon o stambenom potrošačkom kreditiranju kao posljedicu kršenja odredbi o naplati predmetnih naknada odredbama članka 41. propisuje prekršajnu odgovornost vjerovnika, a ne ništetnost odredbi. Iz svega navedenog razvidno je da je u vrijeme sklapanja predmetnog Ugovora o kreditu, gore citiranim odredbama bilo izrijekom dopušteno ugovoriti naknadu za obradu kreditnog zahtjeva, kao i naknadu za prijevremenu otplatu kredita, a da je intencija zakonodavca, kako je to vidljivo iz trenutno važećeg zakonodavstva, da posljedica u slučaju kršenja odredbi, do čega u ovom slučaju nije niti došlo, nije ništetnost već prekršajna odgovornost vjerovnika, ovdje tuženika. Predmetna naknada za prijevremeni povrat kredita utvrđena u skladu s aktima tuženika predstavlja slobodno ugovorenu naknadu koju su stranke ugovorile kao posljedicu prijevremenog povrata kredita. Odredbom članka 1024. Zakona o obveznim odnosima regulirani su raskid ugovora i vraćanje kredita prije roka. Odredbe članka 1024. ZOO-a ustanovljuju dva prava korisnika kredita: pravo na jednostrani raskid ugovora prije no što mu banka stavi na raspolaganje ugovorenu svotu kredita (stavak 1.) i pravo vratiti kredit prije roka određenog za vraćanje (stavak 2.) i 4.). Odredbe članka 1021. ZOO-a propisuju da se ugovorom o kreditu ugovaraju iznos te uvjeti davanja, korištenja i vraćanja kredita. Odredbe članka 2. ZOO-a daju ugovornim stranama pravo da slobodno uređuju svoje ugovorne odnose. Tako su ugovorne strane slobodno ugovorile da je korisnik kredita, ovdje tužitelj, dužan kreditoru, ovdje tuženiku u slučaju prijevremenog povrata kredita platiti naknadu u skladu s javno objavljenim općim aktima tuženika. Riječ je dakle o slobodno ugovorenoj naknadi za prijevremenu otplatu kredita. Naknada je obračunata na način kako je i ugovorena, sukladno javno objavljenim općim aktima tuženika. Tuženik je potvrdio da je upoznat sa svim aktima kreditora, ovdje tuženika, (među ostalim i aktom tuženika koji regulira naknadu za prijevremenu otplatu) te je pristao na njihovu primjenu. Navedeno stajalište u pravno i činjenično istovjetnim postupcima potvrđuje i brojna sudska praksa primjerice presuda i rješenje Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske od 26.4.2022. posl.br. PŽ-4595/2021 Presuda Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske od dana 7.09.2022. posl.br. PŽ-4105/2021; Presuda i rješenje Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske od dana 26.04.2022.

posl.br. PŽ-4595/2021. Usprkos gore citiranim odredbama koje predstavljaju lex specialis u odnosu na druge odredbe koje na općenit način uređuju zaštitu potrošača, ističe se da sukladno odredbi članka 84. Zakona o zaštiti potrošača, nije dopušteno ocjenjivati jesu li ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni poštene ako su te odredbe jasne, lako razumljive i uočljive. Odredbama članka 11.1 i 9.2 predmetnog Ugovora o kreditu jasno je i nedvosmisleno ugovoreno da će ovdje tužitelj kao korisnik kredita platiti tuženiku fiksno određeni iznos u postotku, za određene protučinidbe. Službenik tuženika koji je ugovarao ovaj kredit tužitelju je jasno iskomunicirao predmetnu odredbu o naknadi za obradu kredita, kao i odredbu o naknadi za prijevremenu otplatu, i to tijekom pregovora oko ugovaranja ovog ugovora o kreditu, a isto mu je pojašnjeno i prilikom sklapanja ugovora o kreditu. Nadalje, i jednostavnim čitanjem predmetnih ugovornih odredbi može se shvatiti koje protučinidbe se plaćaju (jasno iz samog naziva) te koji je njihov ekonomski doseg (svaki prosječan potrošač sposoban je izračunati postotak od ukupnog iznosa kredita). Uzimajući u obzir sve gore navedeno, kao i činjenicu da su zaposlenici tuženika tužitelju tijekom pregovora, ali i naknadno pojasnili na što se odnosi naknada za obradu kreditnog zahtjeva te naknada za prijevremenu otplatu, iako je isto razvidno već i iz samog naziva naknade, nejasno je kako je tužitelju i dalje navodno nepoznato koje je troškove platio tim iznosom. Iz svega navedenog proizlazi da su predmetne odredbe jasne, uočljive i razumljive i da su omogućavale tužitelju da precizno odredi njihove ekonomske posljedice, iz čega proizlazi da su odredbe transparentne pa nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene. Također i brojne pravomoćne presude sudova u Republici Hrvatskoj u pravno i činjenično istovjetnim postupcima utvrđuju da su „odredbe Ugovora kojima je tužiteljica tuženici dužna platiti naknadu u određenom postotku od iznosa kredita su vrlo razumljive i jasne, te ih je tužiteljica jednostavnim iščitavanjem mogla uočiti i shvatiti, jer je bilo jasno i precizno navedeno, to nema mjesta ocjeni te odredbe u smislu Direktive i ZZZP-a.“ I iz Presude Suda EU C-621/17 proizlazi da članak 4. st. 2. i članak 5. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da zahtjev prema kojem ugovorna odredba treba biti jasno i razumljivo sastavljena ne nalaže da u odredbama ugovora o potrošačkom zajmu, o kojima se nisu vodili pojedinačni pregovori i u kojima se točno utvrđuju iznosi troškova upravljanja zajmom i isplatne naknade na teret potrošača, njihova metoda izračuna i trenutak kada ih je potrebno platiti – također treba detaljno navesti sve usluge koje se pružaju u zamjenu za predmetne iznose. Dakle, sukladno citiranoj presudi nije potrebno navesti točne usluge koje se pružaju s obzirom da se priroda stvarno pruženih usluga može razumno shvatiti ili izvesti iz cjelokupnog ugovora. Nisu ispunjene sve zakonom propisane pretpostavke da bi se predmetne odredbe članka 11.1 i 9.2 predmetnog Ugovora o kreditu imale smatrati nepoštenima odnosno ništetnima. Sukladno odredbama mjerodavnog Zakona o zaštiti potrošača: „Ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.“ Nejasno je u kojem dijelu i temeljem kojih kriterija je tužitelj ocijenio da bi predmetna odredba bila ugovorena suprotno načelu savjesnosti i poštenja. Ako je ugovaranje naknade bilo je izrijeком dopušteno i uređeno zakonom, a tužitelj je znao koja je visina i svrha plaćanja naknade i na takvu odredbu je pristao odnosno istu je svojom voljom ugovorio, tada se postupanje tuženika ne može okarakterizirati kao postupanje suprotno načelu savjesnosti i poštenja. Suprotno navodima tužitelja, predmetna odredba ne uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana. Činjenica da se o pojedinoj odredbi eventualno nije pojedinačno pregovaralo ne dovodi samim time do znatne

neravnoteže u pravima i obvezama. Eventualna znatna neravnoteža utvrđuje se u svakom pojedinom slučaju uzimajući u obzir sve okolnosti (priroda robe i usluga odnosno predmet ugovora, popratne okolnosti vezano za njegovo sklapanje, nacionalno zakonodavstvo, druge odredbe tog ugovora). Navedeno potvrđuje i Sud EU u Presudi od 14.03.2013., Aziz, C-415/11 kojom je pojašnjeno da pojam „znatnija neravnoteža” na štetu potrošača, u smislu članka 3. stavka 1. Direktive 93/13, treba ocijeniti na temelju analize nacionalnih pravila primjenjivih u slučaju nepostojanja sporazuma između stranaka kako bi se moglo ocijeniti stavlja li ugovor, i ako je tako, u kojoj mjeri, potrošača u nepovoljniji pravni položaj u odnosu na onaj predviđen nacionalnim pravom koje je na snazi. Također, Sud EU i u Presudi od 16.1.2014., Constructora Principado, C-226/12 pojašnjava da da je na sudu koji je uputio zahtjev da, kako bi ocijenio postoji li eventualna znatnija neravnoteža, vodi računa o prirodi robe ili usluge na koju se dotični ugovor odnosi, oslanjajući se na sve popratne okolnosti vezane za njegovo sklapanje kao i na sve druge odredbe tog ugovora (izreka). U ovom konkretnom slučaju nacionalnim zakonodavstvom izrijeком je bilo predviđeno, dopušteno odnosno uređeno ugovaranje predmetne naknade, tužitelj je znao koju će tuženik protučinidbu izvršiti za tu naknadu (pojašnjeno mu je od strane službenika tuženika, jasno je iz samog naziva naknade, pojašnjeno i u općim uvjetima tuženika koje je tužitelj prihvatio), naknada je određena fiksno i nepromjenjivo. Slijedom navedenog, u predmetnom ugovornom odnosu ne postoji element koji bi uzrokovao znatnu neravnotežu polazeći prvenstveno od činjenice da je sam zakonodavac uredio ugovaranje naknade, a ista naknada ugovorena je sukladno zakonskim odredbama. Ugovaranje takve naknade na ime naknade za protučinidbu kreditne institucije, banke, uobičajeno je već dugi niz godina. Tužitelj je zasigurno prilikom ugovaranja kredita razmotrio i opće uvjete drugih kreditnih institucija te je odlučio sklopiti ugovor o kreditu upravo s tuženikom. Uz sve navedeno, razvidno je i da sporna odredba ne uzrokuje niti značajniju ekonomsku neravnotežu između ugovornih strana budući da je riječ o postotku od 3,00% od vrijednosti cjelokupnog predmeta ugovora. Naknada za prijevremenu otplatu ugovorena je sukladno odredbama ZOO kao uvjet vraćanja kredita sukladno odredbi članka 1021. istog zakona a u vezi s odredbom članka 2. koja daje ugovornim stranama pravo da slobodno uređuju svoje ugovorne odnose. Pogrešno tužitelj navodi i da je predmetna naknada neodređena, budući da je jasno naznačeno da je ista utvrđena predmetnim aktom tuženika, a s kojim je tužitelj bio upoznat, što je potvrdio svojim potpisom (uz to, isti akti su i javno objavljeni). Nastavno na tužiteljevo pozivanje na odredbu čl. 1115. Zakona o obveznim odnosima, tuženik ističe da tužitelj ima pravo potraživati kamatu od dana navodnog stjecanja tek ako dokaže da je tuženik nepošteni stjecatelj. Slijedom svega navedenog tuženik predlaže da sud po provedenom postupku u cijelosti odbije tužbu i tužbeni zahtjev te da naloži tužitelju da tuženiku naknadi troškove postupka.

3. U dokaznom postupku pročitana je dokumentacija u spisu predmeta: ugovor o kreditu od 4. studenoga 2003. (na stranicama 7-11 spisa), potvrda banke od 18. kolovoza 2006. (na stranici 12 spisa), dopis banke od 13. veljače 2026. (na stranici 13 spisa), dokumentacija predana uz tužbu (na stranicama 14-59 spisa), dokumentacija predana uz odgovor na tužbu (na stranicama 74-136 spisa), dokumentacija predana uz podnesak tuženika od 26. svibnja 2026. (na stranicama 144-161 spisa) te je saslušan i tužitelj kao stranka u svrhu dokazivanja.

4. Predmet spora je zahtjev za utvrđenje ništetnim odredbi ugovora o potrošačkom kreditu koji su stranke sklopile 4. studenoga 2003., i to u dijelu kojim su ugovorene naknada za obradu kredita i naknada za prijevremenu otplatu kredita, pa posljedično tome i zahtjev za vraćanje novčanog iznosa koju je tužitelj tuženiku platio na ime tih naknadi.

5. Između stranaka nije sporno:

- da je tužitelj s tuženikom 4. studenoga 2003. sklopio Ugovor o kreditu broj 9010076939, kojim mu je odobren i isplaćen kredit u iznosu od 67.000,00 HRK na rok od sedam godina.

- da ugovor sadrži odredbe o plaćanju naknade za obradu kredita u iznosu od 3% od iznosa kredita te odredbu o plaćanju naknade za prijevremenu otplatu kredita u visini utvrđenoj aktima banke važećim na dan prijevremene otplate,

6. Sporno je da da li su ugovorne odredbe o plaćanju naknada za obradu i prijevremenu otplatu kredita ništetne te da li tužitelj ima pravo na povrat iznosa koji je tuženiku plaćen na ime tih naknada. Tuženik osporava da su sporne ugovorne odredbe ništetne, tvrdi da su te odredbe jasne, lako razumljiva i lako uočljive te zakonom dopuštena pa stoga ne mogu biti podvrgnute testu poštenja, da se procjena razumljivosti, uočljivosti i jasnoće pojedine odredbe Ugovora ima ocjenjivati od slučaja do slučaja pa je tako u trenutku sklapanja Ugovora o kreditu tužitelj raspolagao s dovoljno informacija da može procijeniti potencijalno znatne ekonomske posljedice koje bi ta ugovorne odredbe mogle imati za njegove financijske obveze. Tvrdi i da bi tužitelj trebao dokazati da se o toj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo te da je ugovor sklopio kao potrošač. Navodi da i da ta odredba ne uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača protivno načelu savjesnosti i poštenja. Primarno ističe prigovor zastare tražbine, a osporava i tijek zateznih kamata.

7. Cijeneći rezultate provedenog postupka, kako cjelokupnog, tako i svakog pojedinačno, a na osnovi odredbe čl. 8. Zakona o parničnom postupku (Službeni list SFRJ br. 4/1977, 36/1977, 36/1980, 6/1980, 69/1982, 43/1982, 58/1984, 74/1987, 57/1989, 20/1990, 27/1990, 35/1991, Narodne novine br. 53/1991, 91/1992, 112/1999, 129/2000, 88/2001, 117/2003, 88/2005, 2/2007, 96/2008, 84/2008, 123/2008, 57/2011, 25/2013, 89/2014, 70/2019, 80/2022, 114/2022, 155/2023 i 146/2025, dalje u tekstu: ZPP), sud je utvrdio da je tužbeni zahtjev tužitelja osnovan u cijelosti.

8. Prema čl. 322. st. 1. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine br. 35/2005, 41/2008, 125/2011, 78/2015, 29/2018, 126/2021, 114/2022, 156/2022, 145/2023, 155/2023) ugovor koji je protivan Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima ili moralu društva ništetan je, a prema čl. 324. st. 1. tog zakona, ništetnost neke odredbe ugovora ne povlači ništetnost ugovora ako on može opstati bez ništetne odredbe i ako ona nije bila ni uvjet ugovora ni odlučujuća pobuda zbog koje je ugovor sklopljen. Prema čl. 323. st. 1. tog zakona u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takva ugovora, a ako to nije moguće, ili ako se narav onoga što je ispunjeno protivi vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje.

9. Sud smatra da u ovom slučaju ugovor može opstati i bez odredaba za koje tužitelj tvrdi da su nišetne, budući da ako se te odredbe izostavi, to ne utječe na opstojnost ugovora u cjelini. Stoga nišetnost odredbi o plaćanju naknade za obradu i prijevremenu otplatu kredita nema za posljedicu nišetnost cijelog ugovora.

10. Spor proizlazi iz prethodno navedenog ugovora o kreditu koji su zaključili tuženik kao davatelj kredita i tužitelj kao korisnik kredita 4. studenoga 2003. Već iz sadržaja predmetnog ugovora je razvidno da je tužitelj u tom pravnom poslu potrošač budući da je sklopljen između tužitelja kao fizičke osobe, a to proizlazi i iz provedenih dokaza, iskaza tužitelja, pa se u rješavanju istoga trebaju primijeniti mjerodavne odredbe Zakona o zaštiti potrošača, koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja ugovora („NN 96/03“). Prema čl. 81. st. 1. ZZP-a ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a prema st. 2. tog članka smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca. Odredbom čl. 83. ZZP-a propisano je da prilikom ocjene je li određena ugovorna odredba poštena uzimat će se u obzir narav proizvoda ili usluge koje predstavljaju predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora, ostale ugovorne odredbe, kao i neki drugi ugovor koji, u odnosu na ugovor koji se ocjenjuje, predstavlja glavni ugovor, a odredba čl. 87. ZZP-a propisuje da je nepoštena ugovorna odredba nišetna. Prema st. 2. tog članka ništavost pojedine odredbe ugovora ne povlači ništavost i samog ugovora ako on može opstati bez nišetne odredbe.

11. Potrošač je slabija stranka, jer ugovor ne ulazi u područje njegove profesionalne djelatnosti i u podređenom je položaju u odnosu na prodavatelja/pružatelja usluga. Podređenost proizlazi iz njegove (ne)informiranosti i nemogućnosti pregovaranja o uvjetima koje je prethodno sastavio prodavatelj robe (pružatelj usluga), a na čiji sadržaj potrošač ne može utjecati. Upravo taj podređeni položaj dovodi do toga da potrošač pristane ne uvjete koje je trgovac prethodno sastavio bez mogućnosti utjecaja na njihov sadržaj. Pritom je nevažno koliko je znanje ili iskustvo pojedinog potrošača, jer se u smislu zaštite prava potrošača koji su korisnici kredita, na jednak način trebaju tretirati potrošač koji je pravnik ili ekonomski stručnjak i učitelj ili liječnik. Prema praksi ES-a na temelju većeg znanja i iskustva određenog potrošača takvu se osobu ne isključuje kao „potrošača“ u smislu Direktive jer je odlučan njegov podređeni položaj. Neovisno o tome je li korisnik kredita liječnik, učitelj ili ekonomist, nitko od njih nema mogućnost pregovaranja o općim uvjetima banke koji se primjenjuju ne kredite koje sklapaju pa svi oni, neovisno o pojedinačnim razlikama u znanju i iskustvu, dijele u odnosu na banku jednaki podređeni položaj. Također nije odlučna niti okolnost, koja je svrha sklapanja ugovora, je li to kupnja automobila ili jedine nekretnine za stambeno zbrinjavanje ili treće nekretnine za odmor. Zaštita od nepoštenih ugovornih uvjeta kako je postavlja Direktiva 93/13 ne dozvoljava razlikovanje potrošača po kriteriju nužnosti sklapanja ugovora. Dok god fizička osoba sklapa s trgovcem ugovor koji izlazi iz okvira njezine poslovne djelatnosti, riječ je o

potrošačkom ugovoru, a gospodarska svrha ugovora, kao niti njegova financijska vrijednost nisu odlučne.

12. Tuženikov prigovor zastare je neosnovan. Zastarni rok za potraživanja po osnovu stjecanja bez osnove je 5 godina. Građanski odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske je na sjednici Odjela 30. siječnja 2020. donio pravno shvaćanje o tome kada počinje teći zastrani rok kod restitucijskog zahtjeva, a to je zahtjev prema kojemu su stranke dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora. Taj rok počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora. Tim pravnim shvaćanjem je pomaknut trenutak početka tijeka zastare za zahtijevanje povrata ispunjenog i to u korist stranke koje je ispunila ništetni ugovor. Prema tom shvaćanju zastara počinje teći od trenutka pravomoćnosti odluke kojom je utvrđena ništetnost ugovora, a ne od trenutka ispunjenja obveze ništetnog ugovora. Pravno shvaćanje služi ustaljenju i ujednačavanju sudske prakse. Ono je obvezno za sve suce Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Po prirodi stvari, odnosno snagom autoriteta najvišeg suda u Republici Hrvatskoj, pravno je shvaćanje važno i za sve ostale suce u građanskoj grani suđenja. Prema recentnoj praksi ES-a u tom smislu, pravno uređenje zastare restitucijskih učinaka u Hrvatskoj, kako po pitanju početka tijeka zastarnog roka tako i po pitanju njegova trajanja, usklađeno je s člankom 6. stavkom 1. Direktive 93/13. Sud europske unije u svojoj odluci navodi da se "pravu Unije ne protivi nacionalni propis koji, propisujući nezastarivost tužbe za utvrđenje ništavosti nepoštene odredbe iz ugovora sklopljenog između prodavatelja robe ili pružatelja usluge i potrošača, podvrgava roku zastare tužbu radi isticanja restitucijskih učinaka tog utvrđenja, pod uvjetom poštovanja načela ekvivalentnosti i djelotvornosti." S obzirom na to da je početak tijeka zastarnog roka za iznose plaćene na temelju nepoštene ugovorne odredbe od dana ispunjenja ništetnog ugovora, odnosno od dana sklapanja ugovora, u praksi ES-a ocijenjen protivnim EU pravu, novo tumačenje početka tijeka zastarnog roka u hrvatskoj sudskoj praksi (od dana utvrđenja ništetnosti odgovara) u cijelosti odgovara zahtjevima načela djelotvornosti zaštite potrošača od nepoštenih ugovornih odredbi kako to zahtijeva Direktiva 93/13. S obzirom na to da je ništetnost ugovornih odredbi o naknadi za obradu i prijevremenu otplatu kredita utvrđena ovom presudom, pa dakle zastara povrata iznosa isplaćenih po tom osnovu nije niti počela teći, nije nastupila zastara niti u odnosu na tražbinu tužitelja kojom potražuje povrat novčanog iznosa plaćenog tuženiku na temelju ništetne ugovorne odredbe o naknadi za obradu kredita.

13. Pravna priroda spora jest stjecanje bez osnove. Što se tiče opsega vraćanja u obzir dolazi primjena čl. 1115. Zakona o obveznim odnosima u kojem je propisano da kada se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva.

14. Iz Ugovora o kredita koji je predmet ovog spora je razvidno da se radi o potrošačkom ugovoru sklopljenim s tužiteljem kao fizičkom osobom, dakle s tužiteljem kao potrošačem te da je isti sklopljen u obliku unaprijed formuliranoga standardnog ugovora sastavljenog od tuženika na koji tužitelj nije mogao utjecati. Iz tog ugovora je nadalje razvidno da je ugovoreno plaćanje naknade za troškove obrade kredita koja se odbija od iznosa kredita prilikom isplate u visini od 3,00% od iznosa kredita te

naknade za prijevremenu otplatu kredita u visini utvrđenoj aktima banke važećim na dan prijevremene otplate. Tuženik je u odgovoru na tužbu osporilo tvrdnju da se o ugovornoj odredbi o plaćanju troškova obrade kredita nije pojedinačno pregovaralo, ali nije osporio da je riječ o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru tuženika.

15. Tuženik nije predložio dokaze na okolnost da se o spornim ugovornima odredbama pojedinačno pregovaralo te da su iste tužitelju bila pojašnjena, a tužitelj je na tu okolnost predložio svoje saslušanje.

16. Tužitelj u svom iskazu navodi da je predmetni kredit sklopio s tuženom bankom jer mu je trebao novac za dovršenje obiteljske kuće, da ga je u banci dočekao već pripremljeni ugovor o kreditu koji je pročitao, ali mu o pojedinim ugovornim odredbama pa tako niti o odredbama o naknadi za obradu kredita i prijevremenoj otplati kredita ništa nije bilo rečeno niti ukazano da ugovor sadrži i te odredbe, da je u to vrijeme imao svega 23 godine, ugovor je pročitao obrativši veću pozornost na osnovne stavke kao što su iznos rate kredita i kamata, a pritom nije uočio da ugovor sadrži i sporne ugovorne odredbe, da osim što mu ništa nije bilo rečeno niti objašnjeno o spornim ugovornim odredbama nisu mu bili predani niti neki cjenici ili druga dokumentacija u vezi s tim, da mu je u tom času bilo najbitnije da li će s obzirom na visinu svoje plaće moći dobiti traženi kredit, da mu je naplaćena naknada za obradu kredita primijetio je tek prilikom isplate kredita jer mu je iznos kredita umanjen za iznos te naknade, da je kredit prijevremeno otplatio da bi mogao dobiti stambeni kredit u drugoj banci, a kad je tužena banka prebacila sredstva u banku u kojoj je dobio novi kredit tada je uočio da mu je naplaćena naknada za prijevremenu otplatu kredita, da u vrijeme kad je uzimao kredit, ali ni prije niti nakon toga nije bio vlasnik obrta, član trgovačkog društva niti vlasnik OPG-a, da se o odredbama ugovora o kreditu nije moglo pojedinačno pregovarati, mogao je prihvatiti već unaprijed pripremljeni ugovor ili ne, a na njegov sadržaj nije mogao utjecati, da u banci nije tražio da mu se pojasne sporne ugovorne odredbe jer mu nije bila niti dana mogućnost da postavlja bilo kakva pitanja, da koliko se sjeća nije dobio obračun prijevremene otplate kredita, kod kuće ga nije našao, da je preko medija je došlo do saznanja o tome da postoje pravomoćne presude u vezi s valutnom klauzulom u CHF.

17. Na temelju iskaza tužitelja koji je prihvaćen kao vjerodostojan, sud je utvrdio da je tužitelj s tuženom bankom sklopio potrošački ugovor, da se o predmetnom ugovoru o kreditu nije pojedinačno pregovaralo, već je tužitelj potpisao prethodno od tuženika pripremljen i ponuđen mu ugovor o kreditu na čiji sadržaj nije mogao utjecati, da mu nije bilo ukazano na to da se plaća naknada za obradu kredita te naknada za prijevremenu otplatu kredita niti mu je bilo pojašnjeno o kakvim je naknadama riječ i na što se iste odnose.

18. Dakle, iz rezultata provedenog dokaznog postupka proizlazi da je predmetni ugovor o kreditu potrošački ugovor kojim je ugovoreno plaćanje naknade za obradu kredita od 3,00% od iznosa kredita te naknade za prijevremenu otplatu kredita u visini utvrđenoj aktima banke na dan prijevremene otplate, koja su bile sastavni dio od tuženika unaprijed pripremljenog tipskog ugovora, o kojima se nije pojedinačno pregovaralo, a u ugovoru nije navedeno od čega se sastoje te naknade, odnosno nisu specificirani stvarni troškovi obrade kredita koji su tuženiku po tom osnovu eventualno nastali niti je navedeno zbog čega se plaća naknada za prijevremenu otplatu kredita.

19. Tuženik je prilikom obrade kredita imao određene troškove. Sama činjenica da je trošak obrade određen u postotku od odobrenog iznosa kredita, što znači da korisnici kredita kojima je odobren veći iznos kredita plaćaju višu naknadu, govori u prilog tome da tako ugovornom naknadom za obradu zahtjeva i odobravanje kredita nisu pokriveni stvarni troškovi koje je tuženik imao pri obradi svakog pojedinog zahtjeva i odobravanju kredita. Naprotiv da su zaista ugovorenim naknadom za obradu zahtjeva i odobravanje kredita obuhvaćeni i plaćeni, stvarni troškovi, tada bi ta naknada bila ugovorena u nominalnom iznosu, a ne u postotku od odobrenog iznosa kredita, jer eventualni administrativni troškovi, kao što su trošak rada djelatnika banke, trošak informatičke opreme, trošak razmjene podataka ili baze podataka i dr., nisu određeni visinom odobrenog iznosa kredita. Tužitelju je u ovom slučaju navedenom ugovornom odredbom nametnuta prekomjerna i ekonomski potpuno neopravdana obveza plaćanja troškova obrade kredita, koja takva uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama korisnika kredita, potrošača kao jedne, slabije ugovorne strane u odnosu na banku, trgovca kao druge, jače ugovorne strane, a što je suprotno temeljnim načelima obveznog prava. Naknada za obradu kredita ne odgovara stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima i to je čini nepoštenom, to utoliko više što je tuženik financijska institucija kojoj je odobravanje kredita jedna od usluga koju ona pruža u okviru svog temeljnog poslovanja te se ista naplaćuje upravo kroz cijenu kredita, odnosno kamatu.

20. Prema čl. 1024. Zakona o obveznim odnosima korisnik kredita može raskinuti ugovor prije nego što je počeo koristiti kredit, može vratiti kredit i prije roka određenog za vraćanje, ali je dužan o tome unaprijed obavijestiti banku, u oba slučaja korisnik kredita dužan je naknaditi štetu ako ju je davatelj kredita pretrpio, a u slučaju vraćanja kredita prije određenog roka banka ne može uračunati kamate za vrijeme od dana vraćanja kredita do dana kad ga je po ugovoru trebalo vratiti. Glede naknade za prijevremenu otplatu kredita tuženik tijekom postupka uopće nije isticao da bi sporna naknada bila naknada za štetu koja mu je nastala prijevremenom otplatom kredita, pa nije ni pokušao dokazati visinu eventualno administrativnih ili nekih drugih troškova vezanih uz prijevremenu otplatu kredita. Osim općenitog pozivanja na svoje Opće uvjete poslovanja i Odluku o tarifi naknada banke koja propisuje visinu naknade za prijevremenu otplatu kredita, tuženik nije naveo u čemu bi se sastojali troškovi prijevremene otplate kredita niti na što se odnosi visina tih troškova. Budući da tuženik tijekom postupka nije dokazao koje je to objektivno nastale troškove izravno pretrpio prijevremenom otplatom kredita, niti je dokazao na što se točno odnosi visina troškova prijevremene otplate kredita, valja zaključiti da naplaćena naknada za prijevremenu otplatu kredita predstavlja nadoknađivanje dijela iznosa kamata koje je prema ugovoru tuženik trebao dobiti do kraja trajanja tog ugovora, dakle naknadu neostvarenih kamata, odnosno izmakle dobiti. Kako je to suprotno prisilnoj zakonskoj odredbi, radi se o ništetnoj ugovornoj odredbi. Iz navedenoga proizlazi da je tuženik naplatom naknade za prijevremenu otplatu kredita naplatio ono što mu je odredbom članka 1024. stavak 4. Zakona o obveznim odnosima izričito zabranjeno, pa je slijedom navedenoga ta ugovorna odredba ništetna u smislu odredbe članka 322. stavak 1. u vezi članka 324. stavak 1. ZOO-a. Istovjetno shvaćanje izraženo je u presudi Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Rev 112/2018-2 od 9. ožujka 2022. Vrhovni sud je u svojoj odluci dodatno obrazložio da je shvaćanje da banke nemaju pravo zahtijevati naknadu koja se sastoji u izmakloj dobiti radi gubitka kamata, odnosno da ne smiju

potrošaču naplatiti naknadu za prijevremeno (djelomično ili u cijelosti) ispunjenje svoje obveze iz ugovora o potrošačkom kreditu.

21. Kako su se u zasnivanju obveznih odnosa i ostvarivanju prava iz tih odnosa stranke dužne pridržavati načela savjesnosti i poštenja iz odredbe čl. 4. Zakona o obveznim odnosima te kako su pri sklapanju naplatnih pravnih poslova sudionici moraju polaziti od načela jednake vrijednosti davanja iz odredbe čl. 7. tog zakona, to u situaciji kao što je konkretna, kad kao što je prethodno obrazloženo u ugovoru nije jasno i određeno navedeno koje to troškove banka ima i koje sve troškove naplaćuje iz naknade za obradu kredita, nije obrazloženo niti zbog čega se plaća i naknada za prijevremenu otplatu kredita niti na što se ista odnosi, pa se osnovano može zaključiti da ista predstavlja izmaklu dobit radi gubitka kamata, što je protivno prisilnim propisima, te se o spornim odredbama nije pojedinačno pregovaralo, takve ugovorne odredbe po ocjeni suda uzrokuju neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, ovdje tužitelja, a što znači da su navedene odredbe u smislu odredbe članka 81 st. 1 ZZP nepoštene te u smislu odredbe članka 87 st. 1 ZZP ništetne. Pri tome nije odlučno pozivanje tuženika na činjenicu da je tužitelj kao poslovno sposobna osoba preuzeo obvezu plaćanja sporne naknade, jer prema članku 2. Zakona o obveznim odnosima sudionici u prometu, iako slobodno uređuju obvezne odnose, ne mogu ih uređivati suprotno Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima i moralu društva. Stoga ih je sud utvrdio ništetnima, odnosno odlučeno je kao u toč. I. izreke ove presude.

22. Okolnost da je ugovor solemniziran po javnom bilježniku ne dovodi u pitanje sve navedene zaključke ovog suda o ništetnosti sporne ugovorne odredbi o plaćanju troškova obrade kredita, jer uloga javnog bilježnika u postupku solemnizacije ugovora pa tako i onih o kreditu, u smislu odredbi iz tih članaka ocijeniti je ako je to moguće, jesu li ugovorne stranke ovlaštene i sposobne poduzeti i sklopiti taj pravni posao, objasniti im smisao tog posla i uvjeriti se o postojanju njihove prave volje za sklapanje tog pravnog posla, a što su javni bilježnici koji su ovjeravali predmetne ugovore i činili. Naime, kao što je prethodno već rečeno javni bilježnik pri solemnizaciji ugovora o kreditu nije mogao potrošaču objasniti značaj te ugovorne odredbe i koji troškovi su njome obuhvaćeni, niti je imao takve zakonske ovlasti.

23. Iz tužbi priložene potvrde tužene banke od 13. veljače 2026. proizlazi da je po predmetnom ugovoru o kreditu tužitelju kao korisniku kredita 7. studenoga 2003. naplaćena naknada za obradu kreditnog zahtjeva u iznosu od 2.010,00 HRK što preračunato u eure iznosi 266,77 eura te da mu je 18. kolovoza 2006. naplaćena i naknada za prijevremenu otplatu kredita u iznosu od 705,33 HRK, što preračunato u eure iznosi 93,61 euro. S obzirom na to da je na temelju dokumentacije dostavljene tužitelju od strane tuženika dokazano koliko je tužitelj platio tuženiku na ime naknade za obradu kredita i naknade za prijevremenu otplatu kredita, nije bilo potrebe provoditi financijsko vještačenje u svrhu utvrđenja koliko je tužitelj platio tuženiku na ime navedenih naknada.

24. Smatra se da nepoštene ugovorne odredbe nikad nisu bile ugovorene pa zbog toga ne mogu imati učinak u odnosu na potrošača. Slijedom toga sudsko utvrđenje nepoštenosti takve odredbe mora imati za posljedicu ponovnu uspostavu pravne i činjenične situacije potrošača u kojoj bi se nalazio da navedene odredbe nije

bilo. Proglašenjem ugovorne odredbe nepoštenom za potrošače nastaje subjektivno pravo na restituciju te potrošač ima pravo na punu restituciju svih neosnovano isplaćenih iznosa od trenutka sklapanja ugovora, neovisno o tome kada je utvrđeno da je ugovorna odredba nepoštena. Slijedom svega navedenog sud zaključuje da predmetni Ugovor o kreditu egzistira i bez ništetnih odredbi o plaćanju naknade za obradu kredita te naknade za prijevremenu otplatu kredita (presumpcija da nepoštene odredbe nisu nikad ni bile ugovorene), zbog čega je utvrđeni iznos od ukupno 360,38 eura, koji je tužitelj plati zbog primjene navedenih ništetnih odredbi tuženik dužan vratiti tužitelju na ime povrata stečenog bez osnove.

25. Stoga je sud tužbene zahtjeve tužitelja usvojio, utvrdio je ništetnost ugovornih odredbi o naknadi za obradu i prijevremenu otplatu kredita te naložio tuženiku da preplaćeni iznos vratiti tužitelju, odnosno da mu nadoknadi vrijednost postignute koristi ostvarene uplatama koje je stekao bez osnove, sve sukladno čl. 1111. Zakona o obveznim odnosima, odnosno odlučeno je kao u toč. I. i II. izreke ove presude.

26. Napominje da dokazi koji se ne analiziraju u ovoj odluci nisu od značaja za rješavanje ovog spora pa ih sud stoga posebno ne obrazlaže.

27. Odluka o zateznim kamatama na dosuđeni iznos glavnice temelji se na čl. 29. st. 1. i st. 2. ZOO sukladno kojem čl. 29. st. 1. ZOO dužnik koji zakasni s ispunjenjem novčane obveze duguje, pored glavnice, i zatezne kamate, pri čemu se temeljem čl. 29. st. 2. ZOO do 31. srpnja 2015. godine stopa zateznih kamata od 16.12.2006. do 31.7.2015. određuje, za svako polugodište, uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, od 1. kolovoza 2015. do 31.12.2022. po stopi koja sa određuje uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1.1.2023. do 31.12.2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena, a od 1.1.2024. pa do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, a to je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine

28. S obzirom na to da se prema čl. 1115. Zakona o obveznim odnosima kad se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju platiti i zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a tuženik je u ovom slučaju nepošteni stjecatelj, zatezne kamate su tužitelju za dosuđene od dana plaćanja naknade za obradu kredita, odnosno od dana kad je tuženik kao nepošteni stjecatelj to stekao.

29. Odluka o naknadi parničnog troška temelji se na odredbi čl. 154 st. 1. Zakona o parničnom postupku prema kojem je stranka koja izgubi parnicu u cijelosti dužna protivnoj stranci nadoknaditi troškove. Prema stavku 2. tog članka omjer uspjeha u parnici ocjenjuje se prema konačno postavljenom tužbenom zahtjevu, vodeći računa i o uspjehu dokazivanja u pogledu osnove zahtjeva. Nadalje, prema st. 5. tog članka sud može odlučiti da jedna stranka nadoknadi sve troškove koje su protivna stranka i njezin umještač imali ako protivna stranka nije uspjela samo u razmjerno neznatnom dijelu svog zahtjeva, a zbog tog dijela nisu nastali posebni troškovi. Tužitelj je u ovom slučaju postavio deklaratorni tužbeni zahtjev za utvrđenje njštetnosti ugovorne odredbe i tužbeni zahtjev za isplatu iznosa od 360,38 eura po osnovu povrata stečenog bez osnova, a kao vrijednost predmeta spora je u tužbi naznačio navedeni iznos, pa je taj iznos mjerodavan za određivanje visine nastalih troškova. Kako je parnicu u cijelosti izgubio tuženik, tuženik je obvezan nadoknaditi tužitelju nastale mu troškove postupka u cijelosti, a sud mu je u skladu s čl. 155. Zakona o parničnom postupku dosudio samo one troškove koji su bili potrebni za vođenje ove parnice. Tužitelju je priznat zatraženi trošak sastava tužbe od 100,00 EUR na temelju Tbr. 7/1 Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine: 138/2023, u daljnjem tekstu Tarifa), trošak sastava obrazloženog podnesaka od 23.4.2026. od 100,00 EUR na temelju Tbr. 8/1 Tarife, trošak zastupanja na ročištu 9.9.2026. od 100,00 EUR na temelju Tbr 9/1 Tarife, trošak pristojbe za tužbu od 6,64 EUR i trošak pristojbe za presudu od 13,28 EUR, što sve daje ukupno dosuđeni trošak od 319,92 EUR. Na sve dosuđene troškove je sud dosudio i zakonsku zateznu kamatu također prema stopi iz čl. 29. st. 2. ZOO-a tekućom od dana donošenja ove odluke, a to u skladu s odredbom čl. 151. st. 3. Zakona o parničnom postupku prema kojoj parnični troškovi obuhvaćaju i zatezne kamate od dana donošenja odluke kojom je naloženo plaćanje troškova postupka, o čemu sud odlučuje na zahtjev stranke, koji je u ovom slučaju podnesen.

30. S obzirom na to da tuženik u ovoj parnici nije uspio u cijelosti, njegov zahtjev za naknadu parničnog troška je odbijen.

U Varaždinu 22. rujna 2026.

Sutkinja
Jadranka Orlović

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude dopuštena je žalba nadležnom županijskom sudu. Žalba se podnosi pismeno putem ovoga suda u tri primjerka u roku od 15 dana, od dana dostave ili objave i uručenja ovjerenog prijepisa presude.

Ako stranka nije pristupila na ročište na kojem se presuda objavljuje, a uredno je obaviještena o ročištu, smatrat će se da joj je dostava presude obavljena onoga dana kada je održano ročište na kojemu se presuda objavljuje.

Stranci koja nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje, sud će presudu dostaviti prema odredbama Zakona o parničnom postupku o dostavi pismena (čl. 335. st. 8., 9. i 11. Zakona o parničnom postupku u).

Rokovi za žalbu iz stavka 1. ovoga članka ne teku od 1. do 15. kolovoza (Čl. 348.st.4. ZPP-a).

Dostaviti:

1. Tužitelju po punomoćnici Ivani Kostanjevec Rožmarić, odvjetnici u Varaždinu,
2. Tuženiku po punomoćnici Anamariji Udiljak, odvjetnici u Zagrebu,

Broj zapisa: **9-3088d-821f7**

Kontrolni broj: **0999a-014fb-4accb**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Varaždinu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.